

ВЕЛИКИ СВЕТИИ

СВ. ИВАНЪ РИЛСКИ.

Въ югозападния край на нашето отечество, въ недрата на Рила, блещи отъ десетъ вѣка насамъ сияенъ свѣтильникъ на християнството — Рилската света обителъ. Тя е тѣсно свързана съ името на нейния чутовенъ основателъ, св. Ивана Рилски — патронъ на българския народъ.

Кой е св. Иванъ Рилски?

Годината на неговото раждане не е посочена никжде. Опредѣлятъ я приблизително: около 876 год. Споредъ едни предания, той е билъ синъ на богати родители отъ царски родъ, споредъ други, — на хора отъ срѣдна рѣка, а споредъ трети, — синъ на бедни родители или сираче, което било принудено да се прехранва съ потъ на челото си у чужди хора, като говедарче.

Едно предание, което съществува въ населението на цѣлата Струмско-Рилска областъ разправя, че малкиятъ св. Иванъ, като станалъ на тринадесетъ години, ценилъ се говедарче у единъ скринчанинъ. Като пасѣлъ веднажъ говедата, една крава минала отъвѣдъ Струма, въ Вуковско и тамъ се отелила. Детето обадило това на господаря си. Господарьтъ билъ суровъ човѣкъ: той сгълчалъ детето и въпрѣки, че виждалъ пълноводната Струма, го проводилъ да докара кравата съ теленцето. Струма била мжтна и дълбока като море, та св. Иванъ не посмѣялъ да я прегazi. Но като се боялъ отъ злия газдодаръ, помолилъ се на Бога, мѣтналъ врѣхната си дреха на вълнитѣ, седналъ отгоре ѝ и така пре-

миналъ презъ рѣката. Взелъ съ себе си теленцето и пакъ по сѣщия начинъ се върналъ въ село Скрино, а следъ него преплувала и кравата. Господарьтъ, като видѣлъ чудото, много се уплашилъ. Повикалъ пастирчето и му казалъ да си дири друга работа. Нѣмало какво да се прави. Св. Иванъ се съгласилъ, но отпавилъ само една молба къмъ господаря си: да му даде, вмѣсто заплата, шареното теленце. Господарьтъ му го далъ. Следъ това пастирчето се изгубило отъ селото и никой не знаелъ, где е отишло.

Преданията и писменитѣ известия ни казватъ по-нататъкъ, че св. Иванъ се поселилъ въ Рилската планина, която била дива и недостъпна като истинска пустиня. Тамъ той се заселилъ въ една пещера и се предавалъ на постъ и молитва. Ходилъ облеченъ само съ една кожена дреха и се хранѣлъ съ дивни растения. Дванадесетъ години прекаралъ той въ пещерата, а после се преселилъ въ едно кухо дърво.

Веднажъ овчари тръгнали да търсятъ изгубенитѣ си овце и стигнали до мѣстото, кждето живѣлъ св. Иванъ. Тѣ били гладни и изморени. Като ги видѣлъ, св. Иванъ имъ казалъ: „Навѣрно вие гладни сте дошли тукъ? Набере си отъ моитѣ сланутоки (единъ видъ грахъ, съ който се хранилъ св. Иванъ дълго време) и яжте!“ Тѣ яли и се наситили. Единъ обаче си скрилъ нѣколко чушки въ запасъ, безъ знанието на пустинника. Когато по пжтя далъ на другаритѣ си отъ откраднатитѣ чушки, въ тѣхъ нѣмало нито зърно. Овчаритѣ се върнали къмъ добрия старецъ за прошка. Старецьтъ ги простилъ и съ усмивка имъ